Plan organizacyjny nowoczesnego gospodarstwa rolnego

Zasoby ludzkie

Właściciel gospodarstwa posiada odpowiedni poziom wiedzy oraz bogate doświadczenie w prowadzeniu działalności rolniczej. Ukończył technikum rolnicze w Miłocinie w woj. podkarpackim.

Wcześniejsze lata prowadzenia przez niego gospodarstwa wskazują, że jest on osobą umiejącą właściwie pokierować produkcją rolniczą, zapewniając jej odpowiedni poziom.

W gospodarstwie pracuje pozostała część rodziny, która w pełni pokrywa zapotrzebowanie na siłę roboczą. Zasoby siły roboczej w gospodarstwie wynoszą: 5516,48 rbh (w ciągu roku), a zapotrzebowanie wynosi 4413 rbh.

Poniższa tabela zawiera liczbę dni roboczych oraz zasoby pracy w poszczególnych okresach agrotechnicznych. Okres agrotechniczny to liczba przepracowanych dni w miesiącu w gospodarstwie.

Tabela 10. Zasoby pracy w poszczególnych okresach agrotechnicznych

Wyszczególnienie	**Okresy agrotechniczne**						**Razem**
	I	II	III	IV	V	VI	I-VI
Liczba dni dyspozycyjnych	25,21	23,73	24,95	22,58	26,14	19,52	142,13
Liczba godzin pracy	201,68	189,84	199,6	180,64	209,12	156,16	1137,0

Ilość roboczogodzin na osobę	665,54	626,47	658,68	596,11	690,10	515,33	3752,23
Liczba osób	6	6	6	6	6	5	35

I –VI to kolejne miesiące (kwiecień – wrzesień)

Źródło: Wrzesniowski Z., Sosnowska W., Stempel R., *Tabele pomocnicze do planowania rolniczej działalności gospodarczej,* ART., Olsztyn 1997

Kalendarz organizacyjny

Układ kalendarza organizacyjnego uzależniony jest w całości od przyrodniczego charakteru produkcji. Poszczególne terminy siewów i zbiorów roślin oraz długości cykli produkcyjnych w przypadku zwierząt zostały przedstawione w tabelach.

Tabela 11. Kalendarz organizacyjny

Wyszczególnienie	**Termin wysiewu dek. / m-c**	**Termin zbioru dek. / m-c**
Pszenica ozima	2/IX – 3/IX	3/VII – 1/VIII
Pszenica jara	3/III – 1/IV	3/VII – 1/VIII
Żyto	2/IX – 3/IX	2/VII – 3/VII
Jęczmień jary	1/IV – 2/IV	2/VII – 3/VII
Owies	3/III – 1/IV	2/IX – 3/IX
Kukurydza na ziarno	3/IV – 1/V	3/IV – 1/V
Ziemniaki	3/IV – 2/V	VIII, IX, X

Buraki cukrowe	3/VII – 1/VIII	1/IX – 2/X
2/IV – 3/IV	VIII, IX, X	3/IX – 1/X
Bobik na ziarno	1/IX – 2/IX	3/III – 1/IV
na zielonkę	2/IV – 3/IV	2/V – 3/V
Rzepak ozimy	3/VIII – 2/IX	3/IV – 1/V

Źródło: praca zbiorowa pod red. J. Hersego, *Szczegółowa uprawa roślin,* PWN, Warszawa 1986

Tabela 12. Długości cykli produkcyjnych i wydajności zwierząt hodowanych w gospodarstwie

Wyszczególnienie	**Długość cyklu produkcyjnego**	**Wydajność**
Krowy mleczne	305 dni (okres laktacji) 6-10 lat (okres użytkowania)	6500 kg mleka
Bydło opasowe 450 kg	7-9 miesięcy	52-66% wydajności
Jałówki	19 miesięcy	rzeźna
Tuczniki	110-120 kg.	80-82% wydajności rzeźna

Źródło: Wrzesniowski Z., Sosnowska W., Stempel R., *Tabele pomocnicze do planowania rolniczej działalności gospodarczej,* ART., Olsztyn 1997

Przedstawiony plan organizacyjny gospodarstwa rolnego koncentruje się przede wszystkim na efektywnym wykorzystaniu zasobów ludzkich oraz odpowiednim zaplanowaniu prac w czasie, co ma kluczowe znaczenie w działalności rolniczej. Uwzględnia on zarówno kwalifikacje i doświadczenie osób pracujących w gospodarstwie, jak i specyfikę produkcji uzależnionej od warunków przyrodniczych oraz sezonowości prac.

Podstawowym elementem organizacyjnym są zasoby ludzkie, które w analizowanym gospodarstwie stanowią istotny atut. Właściciel posiada odpowiednie wykształcenie rolnicze oraz wieloletnie doświadczenie praktyczne, co pozwala na racjonalne podejmowanie decyzji dotyczących produkcji. Jego kompetencje w zakresie zarządzania gospodarstwem przekładają się na wysoką jakość organizacji pracy oraz skuteczność realizacji założonych celów. Istotnym wsparciem jest również zaangażowanie członków rodziny, którzy stanowią główną siłę roboczą. Taki model organizacyjny sprzyja obniżeniu kosztów pracy oraz zwiększa elastyczność w reagowaniu na zmieniające się potrzeby produkcyjne.

Analiza zasobów pracy wskazuje, że gospodarstwo dysponuje nadwyżką siły roboczej. Roczne zasoby pracy wynoszą ponad 5500 roboczogodzin, podczas gdy zapotrzebowanie kształtuje się na poziomie około 4400 roboczogodzin. Oznacza to, że gospodarstwo posiada rezerwy pracy, które mogą zostać wykorzystane w przypadku zwiększenia produkcji lub wystąpienia okresów wzmożonych prac polowych. Taka sytuacja zwiększa bezpieczeństwo funkcjonowania gospodarstwa i umożliwia jego dalszy rozwój bez konieczności zatrudniania dodatkowych pracowników.

Szczegółowa analiza pracy w poszczególnych okresach agrotechnicznych pokazuje, że największe obciążenie pracą przypada na miesiące wiosenno-letnie, czyli od kwietnia do września. W tym czasie realizowane są najważniejsze prace związane z uprawą roślin, takie jak siewy, pielęgnacja oraz zbiory. Liczba dni dyspozycyjnych oraz godzin pracy w tych okresach jest zróżnicowana, jednak utrzymuje się na wysokim poziomie. W gospodarstwie pracuje średnio sześć osób, co pozwala na równomierne rozłożenie obowiązków i terminową realizację prac. W ostatnim okresie liczba pracowników nieznacznie maleje, co może wynikać z mniejszego natężenia prac lub innych czynników organizacyjnych.

Kolejnym istotnym elementem planu organizacyjnego jest

kalendarz prac, który w rolnictwie odgrywa kluczową rolę. Jest on ściśle uzależniony od cyklu przyrodniczego oraz specyfiki uprawianych roślin i hodowanych zwierząt. Terminy siewów i zbiorów zostały dokładnie określone dla poszczególnych gatunków roślin, co umożliwia optymalne wykorzystanie warunków klimatycznych i glebowych. Na przykład pszenica ozima wysiewana jest jesienią, natomiast jej zbiór przypada na okres letni. Podobnie inne rośliny, takie jak jęczmień, owies czy kukurydza, mają ściśle określone terminy uprawy i zbioru.

Zróżnicowanie upraw w gospodarstwie świadczy o jego wielokierunkowym charakterze produkcji. Uprawiane są zarówno zboża, jak i rośliny okopowe oraz oleiste, co pozwala na dywersyfikację źródeł dochodów oraz ograniczenie ryzyka związanego z niekorzystnymi warunkami pogodowymi lub zmianami cen na rynku. Szczególnie wymagającą rośliną jest rzepak ozimy, który wymaga odpowiednich warunków glebowych i klimatycznych, ale przy właściwej uprawie przynosi wysokie plony.

Plan organizacyjny obejmuje również produkcję zwierzęcą, która stanowi ważny element działalności gospodarstwa. Określono długości cykli produkcyjnych oraz wydajność poszczególnych grup zwierząt. Krowy mleczne charakteryzują się długim okresem użytkowania oraz wysoką wydajnością mleczną, co zapewnia stabilne źródło dochodów. Produkcja bydła opasowego oraz trzody chlewnej odbywa się w krótszych cyklach, co pozwala na szybszy obrót kapitału. Wysoka wydajność rzeźna tych zwierząt świadczy o dobrej jakości hodowli i odpowiednim żywieniu.

Zarządzanie produkcją zwierzęcą wymaga precyzyjnego planowania, szczególnie w zakresie cykli hodowlanych i dostosowania ich do możliwości paszowych gospodarstwa. W analizowanym przypadku produkcja opiera się w dużej mierze na własnych paszach, co zwiększa niezależność gospodarstwa i ogranicza koszty. Jednocześnie wymaga to odpowiedniego zsynchronizowania produkcji roślinnej i zwierzęcej.

Całość planu organizacyjnego wskazuje na wysoką spójność i racjonalność przyjętych rozwiązań. Gospodarstwo efektywnie wykorzystuje dostępne zasoby ludzkie, posiada dobrze zaplanowany harmonogram prac oraz odpowiednio dostosowuje produkcję do warunków przyrodniczych i rynkowych. Nadwyżka siły roboczej stanowi dodatkowy atut, umożliwiający elastyczne reagowanie na zmiany oraz dalszy rozwój działalności.

Podsumowując, plan organizacyjny gospodarstwa opiera się na solidnych podstawach, obejmujących zarówno kompetentne zarządzanie, jak i właściwe wykorzystanie zasobów pracy oraz czasu. Dzięki temu możliwe jest utrzymanie wysokiego poziomu produkcji oraz zapewnienie jej stabilności w dłuższym okresie. Kluczowe znaczenie ma tutaj doświadczenie właściciela, zaangażowanie rodziny oraz umiejętne dostosowanie działań do specyfiki rolnictwa, co w konsekwencji sprzyja osiąganiu dobrych wyników ekonomicznych i dalszemu rozwojowi gospodarstwa.

Dla osób szukających pomocy w pisaniu prac z różnych dziedzin polecamy serwis pisanie prac z prawa, administracji, zarządzania, marketingu, pedagogiki i wielu innych dziedzin.